

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Araştırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı: 154 12-18 Haziran 2023

Derleyenler: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS, Arş. Gör. Hakan DURLU, Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

1. AB KONSEYİ, YAPTIRIMLARIN İHLALİNE YÖNELİK CEZA KANUNU DÜZENLİYOR

Avrupa Birliği (AB) Konseyi, AB yaptırımlarının ihlali durumunda cezalar getiren bir AB yasasını müzakere etmek konusunda anlaştı. Yasa taslağı kabul edildiğinde yaptırımları ihlal etmek de cezaî bir yaptırıma sebep olacağı için böyle bir yasa, ihlallerle mücadele konusunda önemli bir araç olacak.

Yasa taslağı, üye devletlerin suç sayması gereken eylemleri tanımlıyor. Bunlar arasında Birliğin kısıtlayıcı önlemlerine tâbi olan kişilerin bir AB ülkesine seyahat yasağını delmesi, yaptırım uygulanan malların ticaretinin yapılması ve AB kısıtlayıcı önlemlerinden etkilenen ülke veya kuruluşlarla işlem yapılmasına yardımcı olmak gibi eylemler yer alıyor.

EU Neighbours East, 12 Haziran 2023

EU Neighbours East, (12.06.2023) "War in Ukraine: Council of the EU finalises position on law that aligns penalties for violations of EU sanctions". Erişim Adresi: <https://euneighbourseast.eu/news/latest-news/war-in-ukraine-council-of-the-eu-finalises-position-on-law-that-aligns-penalties-for-violations-of-eu-sanctions/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DURLU

2. AB'DEN ÇOCUK İŐİLERE İLİŞKİN AÇIKLAMA

AB Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, 12 Haziran Dünya Çocuk İŐİliđiyle Mücadele Günü vesilesiyle bir açıklamada bulundu. AB'nin çocuk iŐİliđini sona erdirmek ve çocukların haklarını korumak için çalışmalarına uzun zamandan beri devam

ettiğini ifade eden Yüksek Temsilci, dünyada hala 160 milyon çocuk işçinin bulunduğunu duyurdu. Yüksek Temsilci ayrıca insan kaçakçılığı ve zorla çalıştırılan çocukların haklarını korumak amacı ile küresel bir eylem planı hazırladıklarını sözlerine ekledi.

Avrupa Komisyonu, 12 Haziran 2023

European Commission, (12.06.2023) “Statement by the European Commission and the High Representative on the occasion of World Day against Child Labour”. Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_23_3135

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

3. GKRY, TÜRKİYE'YE KARŞI AB'DEN DESTEK İSTEDİ

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni (KKTC) ziyaretinin bir gün sonrasında Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) Lideri Nikos Christodoulides de Avrupa Parlamentosunda (AP) konuştu. Rum liderin AP'deki konuşmasının en önemli bölümünü, Türkiye'nin Kıbrıs'a 50 yıl önceki müdahalesi ve KKTC'nin ilanı oluşturdu.

Erdoğan, yeniden cumhurbaşkanı seçildikten sonra ilk yurt dışı ziyaretini KKTC'ye yapmıştı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu ziyareti vesilesiyle uluslararası toplumu KKTC'yi tanımaya çağırmişti. Müzakerelerin ancak bu şart sağlandığı takdirde devam edeceğini bildiren Erdoğan, aksi takdirde farklı yollara başvurulabileceğini de vurgulayarak Yunanistan ve Rum Yönetimi'ne gözdağı vermişti. Bunun üzerine Rum lider Christodoulides, Kıbrıs sorununda AB özel elçisi olarak görev yapacak “üst düzey bir Avrupalı politikacının” atanmasını istedi.

EU Observer, 13 Haziran 2023

EU Observer, (13.06.2023) “Cyprus calls for EU support against Erdoğan”. Erişim Adresi: <https://euobserver.com/world/157147>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

4. AB'DEN LÜBNAN AÇIKLAMASI

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Lübnan ve güncel gelişmelere ilişkin bir açıklamada bulundu. Lübnan'ın istikrarı için genel seçimlerin kritik bir öneme sahip olduğunu ifade eden Yüksek Temsilci, aynı zamanda bölgesel istikrarın tesis edilmesi için 2019'daki krizinden bu yana Lübnan'ı yalnız bırakmadıklarını duyurdu. Yüksek Temsilci ayrıca Mart 2023'te Lübnan'a bir ziyaret gerçekleştirdiğini ve ziyaret vesilesi ile 60 milyon avroluk mali yardımda bulduklarını sözlerine ekledi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 13 Haziran 2023

European External Action Service, (13.06.2023) “EP Plenary: Speech by High Representative/Vice-President Josep Borrell on the situation in Lebanon”. Erişim adresi:

https://www.eeas.europa.eu/eeas/ep-plenary-speech-high-representativevice-president-josep-borrell-situation-lebanon_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

5. AB'DEN NİKARAGUA AÇIKLAMASI

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Nikaragua ve güncel gelişmelere ilişkin bir açıklamada bulundu. Nikaragua halkının sistematik bir şekilde baskı altında tutulduğunu ifade eden Yüksek Temsilci, Nikaragua'da haksız tutuklamaların devam ettiğini belirtti. Siyasi tutuklarının serbest bırakılmasına ilişkin çağrılarını Nikaragua'nın sessiz kaldığına dikkat çeken Yüksek Temsilci, son zamanlarda 222 vatandaşın sınır dışı edildiğini ve vatandaşlıklarının iptal edildiğini sözlerine ekledi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 13 Haziran 2023

European External Action Service, (13.06.2023) "EP Plenary: Speech by High Representative/Vice-President Josep Borrell on the situation in Nicaragua". Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/ep-plenary-speech-high-representativevice-president-josep-borrell-situation-nicaragua_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

6. YENİ GÖÇ ANLAŞMASI TEPKİ ÇEKTİ

Avrupa Birliği'nin yeni iltica politikasını inşa etmek üzere üye ülkelerin anlaşmaya vardığı metin insan hakları savunucularının tepkisini çekti. İnsan hakları savunucuları yeni anlaşmanın daha fazla sayıda sığınmacının denetim altına alınmasına sebep olacağını iddia ederken; güvenli üçüncü ülke olarak adlandırılan ancak güvenli olmayan ülkelere gönderilmek üzere daha fazla insanın sınır dışı edileceğini ve yeni uygulamaların Avrupa Birliği'nin insan haklarına ilişkin standartlarını karşılamayacağını da belirtiyor. Avrupa Birliği cephesinde ise anlaşma Almanya İçişleri Bakanı Nancy Faeser tarafından tarihi olarak nitelendirilirken; Almanya Dışişleri Bakanı Annalena Baerbock ise yeni düzenlemeler sayesinde Avrupa Birliği sınırlarındaki kalabalık göçmen gruplarının insanlık dışı koşullardan kaçınabileceğini kamuoyuyla paylaşmıştı.

North Press Agency, 13 Haziran 2023

Sasha Hoffman, (13.06.2023) "EU asylum reform receives backlash from human rights groups", North Press Agency. Erişim Adresi: <https://npasyria.com/en/99462/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

7. AB'DEN KÜBA AÇIKLAMASI

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Küba ile siyasi diyalogların geleceği ve güncel gelişmelere ilişkin bir açıklamada bulundu. Küba ile AB arasında imzalanan Siyasi Diyalog ve İşbirliği Anlaşması kapsamında eleştirel ve yapıcı diyalogların devam ettirilmesini arzuladıklarını ifade eden Yüksek Temsilci, Küba'nın içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılar ve küresel sorunların diyalogların devam ettirilmesi önünde engel teşkil etmeyeceğine dikkat çekti. AB'nin Küba dış ticaretinin %32'sini oluşturduğunu ifade eden Yüksek Temsilci, ticari ilişkileri de derinleştirmek ve geliştirmek için çalışmaya devam edeceklerini duyurdu.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 13 Haziran 2023

European External Action Service, (13.06.2023) "EP Plenary: Speech by High Representative/Vice-President Josep Borrell on the political dialogue with Cuba". Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/ep-plenary-speech-high-representativevice-president-josep-borrell-political-dialogue-cuba_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

8. VİZE PROSEDÜRLERİ DİJİTALLEŞİYOR

Avrupa Birliği Schengen bölgesi için uygulanan vize prosedürlerini dijitalleştirmek üzere anlaştı. Vize başvuru sürecini kolaylaştırmak ve verimliliği arttırmak için atılan bu adımla, çevrim içi bir başvuru sistemi hazırlanması öngörülüyor. Bu sistem ile geleneksel başvuru yöntemi değişerek vize başvurusu yapan insanların çok sayıda belge ile uğraşmalarını önüne geçirilerek daha kolay, daha hızlı ve daha ucuz bir prosedür oluşturulması hedefleniyor. Yeni sistem, tüm üye ülkeler tarafından kabul edildiği takdirde hayata geçirilecek.

Schengen Visa Info, 14 Haziran 2023

Schengen Visa Info, (14.06.2023) "EU Parliament & Council Agree to Make Schengen Visa Application Procedures Completely Online". Erişim Adresi: <https://www.schengenvisainfo.com/news/eu-parliament-council-agree-to-make-schengen-visa-application-procedures-completely-online/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

9. AVRUPA PARLAMENTOSU, YAPAY ZEKÂ YASASINI GEÇİRMEMEYE HAZIR

Avrupa Parlamentosu (AP), yapay zekâ kullanımını düzenlemeyi amaçlayan yasayı çarşamba günü onayladı. Yapay Zekâ Yasası olarak bilinen dönüm noktası niteliğindeki mevzuat, sağlayıcılar ve yapay zekâ sistemlerini kullananlar için yükümlülükler getirmek ve teknolojinin her türlü müdahaleci ve ayrımcı kullanımına ilişkin yasaklar önermek suretiyle "insan merkezli ve güvenilir yapay zekâ"yı teşvik etmeyi amaçlıyor. Bu yasa, dünya çapında

türünün ilk örneği oldu. Mevzuat, AP üyeleri arasında ezici bir çoğunlukla onaylandı. Oylar 499 lehte, 28 aleyhte ve 93 çekimser olmak üzere dağıldı.

ABC News, 14 Haziran 2023

ABC News, (14.06.2023) “European Parliament ready to pass landmark AI legislation”. Erişim Adresi: <https://abcnews.go.com/International/european-parliament-ready-pass-landmark-ai-legislation/story?id=100070476>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

10. AB'DEN YAPAY ZEKÂ DÜZENLEMESİ

Avrupa Parlamentosu yapay zekâ yasasını onayladı. Birçoklarınca bir dönüm noktası olarak nitelendirilen ve Batı'da yapay zekâ ile ilgili yapılan ilk resmi düzenleme olma özelliğini taşıyan yasa; 14 Haziran Çarşamba günü Avrupa Parlamentosunda yapılan oylamada 28 “hayır” ve 93 “çekimser” oya karşın 499 “evet” oyuyla kabul edildi. Yasa ile yapay zekâ üzerine çalışan şirketler için bir rekabet düzenlemesi öngörülürken yapay zekâ araçlarını kullanan üreticiler için ise bazı kısıtlamalar getirilmesi kararlaştırıldı. Ayrıca yasa sonrasında yapay zekâ geliştiricileri hazırlanan yeni sistemleri piyasaya sunmadan evvel incelemeye sunmak zorunda kalacak.

CNBC, 14 Haziran 2023

Ryan Browne, (14.06.2023) “EU lawmakers pass landmark artificial intelligence regulation”, CNBC. Erişim Adresi: <https://www.cnn.com/2023/06/14/eu-lawmakers-pass-landmark-artificial-intelligence-regulation.html>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

11. EUROSTAT YOKSULLUĞA İLİŞKİN VERİLERİ AÇIKLADI

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) yoksulluk ve sosyal dışlanmaya ilişkin 2022 yılına ait verileri açıkladı. Ofisten yapılan açıklamaya göre veriler 2021 yılına kıyasla büyük bir değişiklik göstermedi. Buna göre 2022 yılında Avrupa Birliği genel nüfusunun yaklaşık yüzde 22'sini oluşturan 95,3 milyon insan yoksulluk riski, ciddi maddi ve sosyal yoksunluk ve/veya iş yoğunluğunun çok düşük olduğu bir evde yaşamak gibi tehlikelerle karşı karşıya kaldı. En yüksek oran yüzde 34 ile Romanya'da gözlemlenirken en düşük oran ise yüzde 12 ile Çekya'da gözlemlendi.

Avrupa İstatistik Ofisi, 14 Haziran 2023

Eurostat, (14.06.2023) “People at risk of poverty or social exclusion in 2022”. Erişim Adresi: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/w/ddn-20230614-1>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

12. AB, ÇİN İLE GERGİNLİK ARTARKEN HUAWEI'YE KARŞI DAHA SALDIRGAN BİR TUTUM BELİRLEDİ

Avrupa Komisyonu, en gelişmiş mobil ağlar arasında bulunan Huawei ve ZTE gibi Çin menşeli şirketleri ilk kez açıkça “yüksek riskli” satıcılar olarak nitelendirdi. Böylece söz konusu Çin şirketlerinin ekipmanlarını kullanmayı bırakmaları için AB üyesi ülkelere baskı yapmak amaçlanıyor. Çünkü Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Tayvan üzerindeki ihtilaf ve yapay zekâdan çiplere ve kuantum hesaplama kadar teknolojik alandaki hâkimiyet savaşları arttıkça Çin'e karşı daha sert bir tutum belirlemeleri için Avrupa Birliği (AB) ülkelerini zorluyor.

BNN Bloomberg, 15 Haziran 2023

BNN Bloomberg, (15.06.2023) “EU Takes More Aggressive Stance on Huawei as China Tensions Rise”. Erişim Adresi: <https://www.bnnbloomberg.ca/eu-takes-more-aggressive-stance-on-huawei-as-china-tensions-rise-1.1933818>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

13. MACAR DIŞİŞLERİ BAKANI: AB'YE KATILMAK İSTEYEN HER ÜLKEYE EŞİT ÖN KOŞULLAR SUNULMALI

Arnavutluk ve Macaristan, Avrupa bütünleşmesine yönelik bir iş birliği anlaşması imzaladı. Tiran'da konuya ilişkin açıklama yapan Macaristan Dışişleri Bakanı Peter Szijjarto, Avrupa Birliği'ne (AB) katılmak isteyen her ülkenin eşit ön koşullarla karşılaşması gerektiğini belirtti. Öte yandan bu sürecin kolay ve hızlı da olmaması gerektiğini, bu bakımdan adil ve şeffaf bir muameleden yana olduğunu bildirdi.

Macar Bakan Szijjarto, Arnavutluk'un 13 yıl önce AB'ye katılmayı talep etmesine rağmen katılım sürecinin ancak 2022'de başlatılmasının adil olmadığını belirtti. Bu bağlamda söz konusu iş birliği anlaşması gereğince iki Macar uzman, Arnavutluk'un kabul edilemez derecede yavaşlatılan Avrupa ile bütünleşme sürecinin hızlandırılmasına yardımcı olmak amacıyla bu ülkeye gönderilecek.

The Budapest Times, 16 Haziran 2023

The Budapest Times, (16.06.2023) “Szijjarto calls for 'equal preconditions' for all countries to join EU”. Erişim Adresi: <https://www.budapesttimes.hu/world/szijjarto-calls-for-equal-preconditions-for-all-countries-to-join-eu/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

14. ERDOĞAN VE VON DER LEYEN TELEFONDA GÖRÜŞTÜ

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ve Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan telefonda görüştü. Görüşme sonrasında Cumhurbaşkanı Erdoğan adına Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından bir açıklama yapılırken; Komisyon Başkanı von der Leyen ise sosyal medya üzerinden konuya ilişkin bir mesaj paylaştı. İletişim Başkanlığından

yapılan açıklamada tarafların AB ve Türkiye arasındaki ilişkiyi ele aldığı paylaşılırken; Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bölgesel sorunlarla mücadelede başarılı olunması için AB ve Türkiye arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesi gerektiğini belirttiği ifade edildi. Von der Leyen ise mesajında AB ve Türkiye arasındaki iş birliğini güçlendirmek için birlikte çalışma konusunda mutabık kalındığını kamuoyuyla paylaştı.

Daily Sabah, 17 Haziran 2023

Daily Sabah, (17.06.2023) "President Erdoğan, von der Leyen highlight boosting Türkiye-EU ties". Erişim Adresi: <https://www.dailysabah.com/politics/diplomacy/president-erdogan-von-der-leyen-highlight-boosting-turkiye-eu-ties>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

15. BORRELL VE ARAP BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ BİR ARAYA GELDİ

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell ve Arap Birliği Genel Sekreteri Ahmed Aboul Gheit, Kahire'de bir araya geldi. Sudan'da çatışmaların durmasından ve ateşkesin sağlanmasından memnun olduklarını ifade eden liderler, tarafları ateşkese uymaya ve gerilime neden olacak eylemlerden kaçınmaya davet etti. İsrail ve Filistin arasında mevcut gerilimlerin sonlandırılması için ikili diyalog sürecinin geliştirilmesi gerektiğini ileri süren Yüksek Temsilci, arabuluculuk faaliyetlerini desteklemeye ve aktif olarak rol almaya devam edeceklerini belirtti.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 18 Haziran 2023

European External Action Service, (18.06.2023) "EU-LAS: Joint press statement of High Representative/Vice-President Josep Borrell and Secretary General Ahmed Aboul Gheit". Erişim adresi: <https://www.eeas.europa.eu/eeas/eu-las-joint-press-statement-high-representativevice-president-josep-borrell-and-secretary-en>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ